No. 137. 1840

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 12 November.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten November.

De *Moniteur* vermeldt dat de generaal baron *Fagel* den koning in een bijzonder gehoor, zijne geloofsbrieven heeft overhandigd, die hem als buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning der Nederlanden bij ons hof bevestigen.

— De vier gisteren door de kamer der afgevaardigden benoemde secretarissen zijn de heeren *Bignon*, *Boissy d'Anglas*, *Galos* en *Havin*; alleen de laatste hoort tot de linker zijde; de drie eerste tot de constitutionele of behoudende partij.

Het *Journal des Débats* juicht over de uitslag der stemmingen voor de vorming van het bureau der kamer. Dezelve hebben getoond – zegt hetzelve – dat de linker zijde nog heden is wat zij voor tien jaren was: eene minderheid van 70 à 80 stemmen. Om sterker te schijnen was zij verpligt gemeene zaak te maken met hare doodelijke vijanden: de legitimisten en radikalen; de heer *Odillon Barrot* was dan voor het oogenblik de chef van twee partijen, die hem dagelijks haren afkeer en verachting betoonden, en ook dan nog vertegenwoordigde hij slechts de minderheid. »De staatslieden dan – vervolgt het *Journal des Débats* – die sedert vier jaren hoog opgegeven hebben van de vorderingen der linker zijde in de kamers en in de kies-kollegien; die met eene volhardende heldhaftigheid de constitutionele meerderheid zoeken te verbreken, en van de noodzakelijkheid spreken om in schikkingen met de linker zijde te treden willen dus niet het parlementair gouvernement, maar het gouvernement van de minderheid gevestigd hebben.»

Hetzelfde blad moet intusschen betreuren dat eenige vroeger invloed hebbende leden van de voormalige meerderheid, tot het uiterste het stelsel van transactie wilden voortzetten, dat het vorig kabinet tot de linker zijde deed overhellen; de heeren *Jaubert*, *Duvergier de Hauranne* en *Remusat*, onder anderen, hadden bij de vorming der bureaux hunne stemmen aan de leden van de uiterste linker zijde gegeven.

Met groote belangstelling ziet men nu de benoemingen der leden voor de commissie van het adres van antwoord te gemoet, die morgen moeten plaats hebben.

— De minister van justitie en eerdienst, *Martin*, du Nord, heeft bij zijne komst aan het hoofd van het departement eenen rondgaanden brief aan de procureurs-generaal bij de hoven van assises gezonden, welke waarvan de inhoud eenigzins ter waardering kan strekken van den staat der gemoederen in de laatste tijden. De minister vestigt daarin hunne aandacht op de tegenwoordige gewigtige omstandigheden. Buitenslands zou het gouvernement de eer van Frankrijk handhaven; binnenslands zou het waken, dat de zinnelooze hartstogten de openbare rust niet in gevaar bragten, de eendragt tusschen de burgers, thans meer dan ooit noodzakelijk, niet verstoorden. De snoode hartstogten toch waren op nieuw in working, misdadige opruijingen, moordaanslagen, zelfs tegen 's konings leven gaven er bewijs genoeg van; die misdaden moesten voorgekomen worden en niet ongestraft blijven; de wetten met gematigdheid en voorzigtigheid, maar met vaste hand ten uitvoer worden gelegd. Niet minder moest men een wakend oog houden op die luidruchtige manifestatien, die leugenachtig den naam van vaderlandslievende geestdrift aannamen en maar al te dikwijls de strekking tot opstand en verleiding deden blijken; zij moesten gestraft worden, wanneer zij onder het bereik der wetten vielen. Niet minder beveelt de minister de krachtdadige handhaving der wetten aan bij de misdadige aanrandingen die er plaats hebben, zelfs tegen de beginselen waarop de maatschappij berust; de godsdienst en de zeden waren gehoond geworden, en dikwijls had men blijken gezien van een verderfelijk welgevallen in de zedeloosheid en de misdaad.

Bij eene andere circulaire van denzelfden minister is het zingen van den *Marseillaise* en alle andere staatkundige vertooningen verboden geworden. Ten gevolge van dien zijn reeds gisteren avond een twintigtal personen, die dit bevel overtreden hadden, in hechtenis genomen. Men schijnt ook niet zonder eenige ongerustheid te zijn; het garnizoen is heden avond weder geconsigneerd.

— Er is thans eene soort van manifest bekend geworden, hetwelk de Infant Don *Francisco de Paula*, oom der Koningin *Isabella II*, onder dagteekening van den 25sten October, te Parijs heeft uitgevaardigd, om te betoogen, dat hem, na den afstand der Koningin *Maria Christina*, de voogdijschap over deze zijne nicht en hare zuster, de Infante *Maria*, toekomt, ten minste tot het oogenblik toe, dat de cortes daarover nader zullen hebben beschikt. Hij betoogt deze zijne aanspraak uit de staatsregeling van 1837 en de oude Spaansche wetten. Zijne uitsluiting zou, zoo hij zegt, eene beleediging voor zijne eer wezen, en hij geeft duidelijk genoeg te kennen, dat hij zijnes ondanks, tot nu toe zoo weinig voor de Spanjaarden heeft kunnen doen en de onder hen thans gevestigde orde van zaken bewondert. Naar het schijnt, heeft de Infant Don *Francisco* dit stuk aan het regentschap, hetwelk, naar zijne meening, de voogdij niet te gelijk op zich kan laten, toegezonden; maar zijn ook duizenden afdrukken daarvan in Spanje verspreid.

— Men heeft berigten uit Algiers tot den 27sten October, waaruit blijkt, dat het Fransche bezettingsleger aldaar thans twee onderscheidene krijgstogten onderneemt. De maarschalk *Valée* is met eene kolonne van 8000 man, waarbij zich 1200 muilezels en 200 karren, met mond- en krijgsbehoeften bevracht, bevinden, naar de zijde van Medeah en Miliana uitgetrokken. Het provianderen dier beide, voor eenige maanden veroverde plaatsen, zal dus wel het hoofddoel van den togt zijn. Men schijnt er bij het Fransche hoofdkwartier aan gedacht te hebben, om Miliana voor goed te ontruimen. De bezetting dier plaats heeft vreesselijk door ziekte geleden. Den 22sten October, en dus nagenoeg gelijktijdig met den maarschalk, is de generaal *Lamoricière* met 7000 man uit Oran getrokken. Men meende, dat hij den weg naar de Habra zou inslaan.

— De *Tulton*, den 31sten October te Toulon aangekomen, heeft brieven uit Alexandrie tot den 18den aangebragt. Deze behelzen echter niets anders dan dat de blokkade van Alexandrie, die eerst tegen den 9den aangekondigd was, sedert op den 16den is bepaald geworden. De gezamenlijke Europische consuls hadden zich bij eenen gemeenschappelijken brief aan den kommandant van het Britsche linieschip *Asia*, den kapitein *Fischer*, over den eersten termijn beklaagd, waarop gemelde vlootvoogd, naar aanleiding van de verschillende ontvangen instructien der Porte, gemeend had, den tweeden te kunnen aannemen.

— Heden uit hoofde van den Zondag geene fonds-notering.

Van den 9den. — De hertogin *van Orleans* is heden gelukkig bevallen van eenen Prins, aan wien terstond de naam gegeven is van hertog *van Chartres*.

— In de zitting der kamer van gedeputeerden van heden, heeft de voorloopige president, het oudste lid in jaren, de heer *Nogaret*, den voorzitterstoel aan den nieuwen president ingeruimd, en daarbij de gewone aanspraak gedaan, waarin men onder anderen de volgende zinsnede opmerkt: »Om tot eene gevolle uitkomst uit de zoo moeijelijke en ingewikkelde kwestien te geraken, welke de jongste gebeurtenissen opgehoopt hebben, zult gij uwen steun aan de ministers verleenen, en door uwe eendragt het bewijs geven, dat wanneer het belang van het vaderland zoo grootelijks in de waagschaal is gesteld geworden, er slechts ééne partij, één middel moet bestaan, het middel namelijk dat men alle krachten vereenigt om 's lands [illegible] te verzekeren. Ziedaar de wensch van hem die sedert vijftig jaren getuige is geweest van, of deelhebber aan alle staatkundige [illegible].»

De heer *Sauzet* den voorzitterstoel innemende, hield insgelijks de gewone rede, welke met deze woorden eindigde: Volstandige handhaving der voorschriften jegens allen en ten voordeele van allen, zal het bestendig doel der pogingen van uwen president zijn. Dit is ook het kenmerk van krachtige en vrije vergaderingen. Het zal dan ook dat van ons zijn, mijne heeren, te midden der [illegible] rende herinneringen van persoonlijken naijver, bij de [illegible]

der tegenwoordige groote nationale vraagstukken. Toonen wij aan allen die vaste en bedaarde waardigheid, waarborgen van kracht en wijsheid, die de vertegenwoordigers van een groot volk betamen.”

Door den minister van binnenlandsche zaken werd, bij een brief van den president van den raad, kennis gegeven, van de gelukkige bevalling der hertogin *van Orleans*, hetgeen de geestdrift bij een groot deel der kamer opwekte, en, op voorstel van den president, deed besluiten, dat het bureau der kamer zich onmiddellijk naar den koning zou begeven, om hoogstdenzelven met deze gelukkige gebeurtenis geluk te wenschen.

De minister van koophandel, *Cunin Gridaine*, bood vervolgens een tweetal ontwerpen aan, waarbij een crediet van zes millioenen fr. werd aangevraagd, ter gemoetkoming van de slagtoffers ten gevolge van de overstrooming der rivieren in het zuiden des rijks, en tot herstel der vernielde gemeenschap.

Door het vertrek van den post is de keuze der leden voor de commissie van het adres van antwoord nog niet bekend.

— De Beurs heeft zich heden weder door eene nieuwe rijzing in de fondsen gekenmerkt, die hoofdzakelijk toegeschreven wordt aan de groote meerderheid door het ministerie, bij de verkiezingen van het bureau der kamer, verworven. De notering was heden (9 *November*) 5 pCt. 111,60; 3 pCt. 79,65; Nap. r. 103,35; Sp. Ardoin 22½; Kom. L. 99⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7den November.

De *Breslauer Courant* schrijft uit Berlijn van den 30sten October, dat aan alle militaire bevelhebbers onverwacht het bevel is gezonden, onverwijld naar hunne respectieve korpsen terug te keeren. Dit moest echter slechts beschouwd worden als een voorzigtigheidsmaatregel in de tegenwoordige omstandigheden, waaruit men nog geenszins tot het geval van oorlog moest besluiten.

— In de fabrijkstad Iserlohn, bij Elberfeld, hebben voor eenige dagen vrij ernstige onlusten plaats gehad. Reeds gedurende eenige dagen hadden er zamenscholingen onder het werkvolk plaats gehad, ter zake van het in dienst nemen van jonge meisjes in de fabrijk der heeren *Schmidt en Zonen*, ter verrigting van werkzaamheden die te voren door mannen gedaan werden. In den middag en avond van den 2den trokken ettelijke honderd fabrijkwerkers de straten door, wierpen bij de regeringsleden de glazen in en bestormden de woning van den heer *Schmidt*. De burgemeester die de menigte tot bedaren wilde brengen, werd door een steenworp gewond, de gevangenis overweldigd en de belhamers wegens de vroegere onlusten werden in vrijheid gesteld. Den volgenden dag duurden de woelingen voort. Toen echter is de rust door de van elders in de stad gekomende gewapende magt hersteld geworden.

— Uit Weenen wordt van het laatst der vorige maand geschreven, dat de graaf *Schimmelpennick*, die belast is om aan het Oostenrijksche hof de officiele kennisgeving der troonsbeklimming van Z. M. Koning *Willem II* der Nederlanden over te brengen, aldaar was aangekomen, en reeds een bezoek bij Vorst *von Metternich* had afgelegd.

— De oostenrijksche gezant bij het londensche hof, prins *Paul Esterhazy*, heeft den 2den Weenen verlaten, om over Parijs op zijnen post te Londen terug te keeren; te gelijker tijd is een kabinetskoerier van Weenen over Berlijn naar Petersburg gezonden.

— In brieven uit Rome, van den 25 October, wordt gemeld, dat de Paus onlangs weder door koorts was aangetast geweest, doch wederom hersteld was. — De Pauselijke regering heeft ook dit jaar op nieuw aan de hoogleeraren en verdere ambtenaren verboden, de vereeniging der natuuronderzoekers te Turin bij te wonen.

— In de *Augsburgsche Zeitung* leest men, van de turksche grenzen van den 27sten october, het volgende: » Brieven uit Konstantinopel, met buitengewone gelegenheid overgemaakt, melden dat *Ibrahim*-pacha, na de jongst geleden verliezen, het wanhopig besluit genomen heeft om op Konstantinopel te marcheren, niet in de hoop van die hoofdstad te zullen bemagtigen, daar hij gevoelt hiertoe te zwak te zijn, maar om ten minste de Russen derwaarts te lokken, en alzoo aanleiding te geven tot eenen algemeenen Europeschen oorlog, waardoor hij alleen gelooft nog eenige kansen op het bezit van Syrie over te houden. Het is intusschen de vraag, of de gedemoraliseerde toestand van zijn leger de uitvoering van zulk een besluit gedoogt, of de strijdmagt der bondgenooten aan de Syrische kusten niet in staat zou zijn hem in zijnen marsch op te houden, en of eindelijk, *Mehemed*-ali eenen stap zal goedkeuren, die tot zijn wis verderf moet leiden.”

BELGIE.

BRUSSEL, den 10den November.

Heden heeft de koning de beide wetgevende kamers met de volgende aanspraak geopend:

Mijne Heeren!

» Mijne betrekkingen met de onderscheidene mogendheden blijven voldoende. De omstandigheden, die de bestaande overeenstemming tusschen de groote Staten van Europa met eene aanranding zijn komen bedreigen, doen mij te levendiger de waarde dier goede verstandhouding beseffen.

» De betrekking van Belgie is bij de traktaten bepaald geworden en de bestendige onzijdigheid is hetzelve plegtig verzekerd. Mijn gouvernement heeft geene gelegenheid verzuimd om het belang te doen kennen, dat het aan dien waarborg hecht. Overal, ik zeg het met tevredenheid, hebben wij slechts welwillende gevoelens van eerbied gevonden voor het in ons staatkundig regt beschreven beginsel.

» De onzijdigheid, wij kunnen ons daarvan niet genoeg overtuigen, is de ware grondslag van onze staatkunde; het moet ons bestendig doel zijn, deze opregtelijk, trouw en met kracht te handhaven.

» De onderhandelingen, ten gevolge van het met het koninkrijk der Nederlanden gesloten traktaat, worden met al de werkdadigheid voortgezet, welke het onderzoek van talrijke en teedere kwestien toelaat. De geest van overeenstemming en toenadering waarvan de beide staten nog onlangs gelegenheid hadden elkander een nieuw bewijs te geven, zal, naar ik hoop, eenen gunstigen invloed blijven uitoefenen op de nog te treffen schikkingen.

» De weldaden aan eenen overvloedigen oogst beginnen gevoeld te worden door de arbeidende klasse; zij zullen nuttig dienstbaar zijn voor de belangen onzer nijverheid, waarvan sommige takken ondersteuning behoeven, die ik steeds ter harte zal nemen op te sporen.

» Een nieuw ontwerp op de granen zal aan uwe beraadslagingen onderworpen worden.

» Traktaten van zeevaart en koophandel, die ter bekrachtiging zullen aangeboden worden, zijn onlangs gesloten met de Vereenigde Staten van Amerika, met Griekenland en met de Ottomannische Porte.

» Overeenkomsten de zeevaart betreffende, zijn insgelijks vastgesteld met den Heiligen Stoel, met Spanje en het regentschap van Tunis; zij zullen u worden medegedeeld.

» Maatregelen zullen u worden voorgesteld ter vervanging van hulpbronnen die slechts tijdelijk waren, en om een volkomen evenwigt tusschen 's lands inkomsten en uitgaven daar te stellen. Uwe medewerking zal ook worden ingeroepen om wijzigingen te brengen in sommige onzer financiele wetten, waarvan de ondervinding de noodzakelijkheid heeft doen zien.

» De arbeid der bruggen en wegen wordt krachtdadig voortgezet. De nationale onderneming der ijzeren spoorwegen is het voorwerp van al de zorg mijns gouvernements. Weldra zullen nieuwe takken voor de openbare dienst worden geopend, en de tijd is niet zeer verre verwijderd meer, waarop de belgische spoorweglijnen, aan de duitsche en fransche verbonden, onze betrekkingen met die groote landen vermenigvuldigen en gemakkelijker maken zullen.

» Gedurende de jongste tien jaren heeft Belgie bewonderenswaardige pogingen in 't belang zijner gemeenschapsmiddelen gedaan. Intusschen hebben de binnenlandsche vaarten slechts weinig in die groote beweging gedeeld. Er blijft ons, onder dat opzigt, nog veel te doen over, en het gouvernement zal niets verzuimen om achtervolgens de door hetzelve beraamde verbeteringen te verwezenlijken.

» Heeft het land zich onderscheiden door de ontwikkeling zijner materiele belangen, ook de vorderingen in den arbeid van den geest hebt gij kunnen opmerken. De schoone kunsten vooral hebben luisterrijk geschitterd. Ik roep uwe aandacht in op de noodzakelijkheid om de organisatie van het openbaar onderwijs te voltooijen. Ik twijfel niet of een vaderlandsche geest van eendragt en bevrediging zal voorzitten bij het onderzoek en de beslechting van de daartoe betrekkelijke vraagstukken.

» Het regt en het leger, deze beide vermogende waarborgen van orde en veiligheid, gebieden al onze belangstelling.

» Het brengen van meerdere volkomenheid in onze burgerlijke en criminele wetten, waarvan de ondervinding het nut aantoont; het voltooijen van ons regterlijk stelsel, door eenige gapingen aan te vullen, die uit onze nieuwe staatkundige instellingen voortvloeijen, ziedaar het doel waarop de aandacht van mijn gouvernement gerigt is. De regtsdiscipline, hoe volkomen ook, vordert, om vrij te zijn van alle aanranding, bepalingen, wier verbindende kracht niet kan betwist worden. Niet minder nuttig is eene wet op de conflicten om de betrekkingen der regtmagt met de administratieve ligchamen te regelen. Het wordt tijd om vaste bepalingen daar te stellen voor de op pensioen stelling der overheidspersonen, wier hooge ouderdom of gebreken hen in de onmogelijkheid stellen, om hunne betrekkingen te vervullen; wenschelijk is het ook, dat men zich weldra kan bezig houden met de verbetering van het lot der magistratuur; want het is van belang, dat zij, bij hare vernieuwingen, in haren boezem lieden blijven opnemen, die door wetenschap en karakter uitblinken.

» Het leger tracht zich steeds mijner zorge waardig te maken door zijne krijgstucht, onderrigt en toewijding aan het land. Met behoud eener organisatie, die aan de tegenwoordige behoeften voldoet, en tot grondslag voor mogelijke toekomstige gebeurtenissen strekt, heb ik in deszelfs administratien reductien gebragt, bestaanbaar met de verkregene regten, de noodzakelijke dienst en de veiligheid van den staat.

» In eene goede militaire organisatie berust een der voornaamste waarborgen voor onze onafhankelijkheid. Ik beveel u dit groote belgische belang aan; er bestaat voor het land geen ernstiger dat dit.

» Mijne heeren, alle mijne gedachten beoogen de bevestiging onze nationaliteit; mijne daden strekken om haar meer en meer door den vreemdeling te doen waarderen en door den landzaat te doen beminnen. Gij zult met mij voortgaan te arbeiden aan het geluk van het vaderland en, aan de vervulling der pligten die het mij oplegt. Moge bij onze pogingen steeds een levendig nationaal gevoel voorzitten; dit is het zekerste middel, om gelukkig de moeijelijke tijden door te komen, en om weldadig en vruchtbaar te maken de tijdvakken van kalmte en veiligheid."

De koningin was bij de opening der kamers tegenwoordig en werd, even als de koning, door eene daartoe benoemde commissie uit de beide kamers ontvangen. Ook de leden van het korps diplomatiek, de fransche, engelsche en nederlandsche gezanten woonden de plegtigheid bij. Ten één ure begaf de koning zich te paard, door zijnen stal en de officieren van zijn huis gevolgd, naar de vergaderzaal der kamers, terwijl uithoofde van het onzekere weder, een rijtuig met zes paarden bespannen, den stoet volgde. De opgeroepen burgerwacht was vrij talrijk; zij vormde twee rijen, die van het paleis tot aan het gebouw der kamers geschaard stonden, terwijl het garnizoen, infanterie en kavallerie, in de rue Ducale was geschaard. Bij het verlaten van het paleis reed de koning de gelederen der burgerwacht langs, en bij het terugkeeren die van het garnizoen, waarna beiden voor den koning, voor het paleis, defileerden.

— Het *Commerce Belge* zegt heden het volgende aangaande de openingsaanspraak:

»De rede door den koning uitgesproken, handelt voornamelijk over de kwestie van onzijdigheid, als staatkundig punt. De woorden van de kroon verzekeren, dat deze voorwaarde van bestaan *overal* niet dan welwillende gevoelens en van eerbiediging heeft ontmoet. De zinsnede betrekkelijk de laatste met Nederland te nemen schikkingen, is zeer voldoende. De gevoelens van eenstemmigheid en eendragt van den troon uitgegaan, zullen weerklank vinden in het land."

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den November.

Te 's Hage is aangekomen eene commissie uit de Gedeputeerde Staten van Noordbraband, met den heer staatsraad gouverneur aan het hoofd; voorts commissien uit de stedelijke besturen van Zwolle en Kampen, alle om Z. M. met Hoogstdeszelfs troonsbeklimming geluk te komen wenschen.

Dezer dagen heeft Z. M. ook een groot aantal officieren der schutterijen van omliggende steden ten gehoore ontvangen, die den Koning, met Hoogstdeszelfs troonsbeklimming hebben geluk gewenscht, en waarvan sommige Z. M., ter zake hunner bevordering, zijn komen danken.

Onder de collegien, die in de laatste dagen mede hunne opwachting bij Z. M. gemaakt en den koning met Hoogstdesselfs troonsbeklimming geluk gewenscht hebben, behoort ook eene bezending van de hoofdcommissie tot de zaken der Israeliten, die naar men verneemt, op eene allezins vleijende wijs door Z. M. is ontvangen.

— Te 's Hage is aangekomen en aan het hotel *de Bellevue* afgestapt de generaal *de Roeder*, in dienst van Z. M. den Koning van Pruissen, komende van Berlijn en belast, om Z. M. Koning *Willem II* geluk te wenschen met Hoogstdeszelfs troonsbeklimming en tevens om Z. M. Koning *Willem Frederik* te complimenteren.

— Z. M. heeft ll. Zaturdag gehoor verleend aan commissien uit de dijkscollegien van Rijnland, Delfland en Schieland.

— Men verzekert dat, bij de eerstdaags verwacht wordende voordragten van wetsveranderingen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, eenige artikelen in het tarief der regten van in- uit- en doorvoer, meestal ten gebruike en ten gerieve der gegoede klasse, belangrijke verhoogingen zullen ondergaan. Men noemt onder anderen het porselein, aardewerk, de compositiekaarsen, de meubelen, de rijtuigen en de cigaren van buitenlands ingevoerd; aan de Nederlandsche scheepvaart zouden weder eenige voordeelen zijn toegekend, en het terrein van toezigt, thans in twee linien verdeeld, door een territoir langs de grenzen worden vervangen.

— Bij koninklijk besluit is, bij ampliatie van een vroeger van den 4 Maart 1834 (*Staatsblad* n°. 8), de stad Leyden aangewezen als losplaats voor steenkolen en kolengruis bij invoer langs de Maas en Schelde, mitsgaders de Zuid-Willemsvaart en het Kanaal van Neuzen.

— Men verneemt, dat Z. M. de koning van Hannover Z. M. koning *Willem II* der Nederlanden de ridderorde van St. George verleend heeft.

— De officiele uitgave der Grondwet is in het licht verschenen en behalve bij den boekhouder en kassier, belast met de comptabiliteit van de *Nederlandsche Staats-Courant* en het *Staatsblad*, aan de Algemeene Lands Drukkerij, verkrijgbaar gesteld bij de heeren boekhandelaren en directeuren van postkantoren, die gewoon zijn het *Staatsblad* uit te geven.

— Met den 1 dezer is in dienst gesteld Zr. Ms. transportschip *Dordrecht*, liggende te Hellevoetsluis, ten einde naar de Westindische Bezittingen de noodige levensmiddelen over te brengen, voor de bemanning van Hoogstdeszelfs schepen en vaartuigen, aldaar gestationeerd zijnde aan den bevelhebber van dezen bodem in last gegeven, om voor gouvernementsrekening van daar over te voeren eene lading Surinaamsch hout of Curaçaosch zout.

— Den 8 dezer is in Texel binnengekomen Zr. Ms. stoomschip *Etna*, kapitein-luitenant *Franck*, komende van Londen.

— Door de boekhandelaren *Kruseman* te Haarlem, en *van der Pauw en Comp.* te Leiden, is het plan gevormd tot de uitgave van een *Gedenkboek der huldiging van Z. M. Willem II* geschreven door den heer *Engelberts Gerrits*, en verrijkt met afbeeldingen der plegtigheden, enz., door eenige onzer eerste teekenaars en graveurs bewerkt.

— Men meldt uit 's Gravenhage: In de zitting van het provinciaal geregtshof van Holland van heden heeft de advocaat-generaal *Piepers* conclusen genomen in de bekende zaak van den heer *Beukman* contra Z. Exc. den gouverneur van Noord-Holland, ter zake der onteigening van gronden ten behoeve van den spoorweg van hier naar Haarlem.

Men zal zich herinneren, dat deze zaak door den hooge raad op nieuw naar dit hof ter behandeling was verzonden, om op grond van art. 424 Wetb. van Burg. Regtsvordering, nog eenige punten op te lossen, welke op de definitive beslissing der hoofdzaak van invloed zouden kunnen zijn.

De advocaat generaal heeft geconcludeerd, dat deze punten zouden worden uitgemaakt, doch tevens, dat het hooger beroep, geinstitueerd tegen het vonnis van de arrondissements-regtbank te Amsterdam, dato 4 Februarij 1840, zou worden geanuleerd, en dat vonnis alzoo geheel en volkomen effect zou sorteren, met condemnatie van den appellant in de kosten, waaronder ook die in casatie en de uitspraak ten principale waren gereserveerd. — Het hof zal in deze zaak op den 2 December aanstaande uitspraak doen.

— Men schrijft ons, dat het departement van oorlog is gemagtigd, tot het doen aanbesteden der levering van 400 stuks paarden, voor de kavalerie benoodigd.

— In de *Middelburger Courant* leest men het volgend treurig en waarschuwend voorval:

» In de afgeloopene week is alhier een vijfjarig meisje zoodanig verbrand, dat er na eenige uren de dood is opgevolgd. Hetzelve was door de moeder, tijdens zij eene boodschap ging verrigten, alleen in eene kamer achtergelaten, in welke zich een brandende kagchel bevond. Het kind was zoodanig verbrand, dat men van hetzelve de oorzaak van het ongeluk niet heeft kunnen vernemen. Het doel der plaatsing van dit verschrikkelijk ongeluk in ons blad is, om hierdoor ouders, voogden en zij die met de oppassing van kinderen zijn belast, op de gevolgen die het alleen laten van jonge kinderen na zich kunnen slepen, opmerkzaam te maken."

Aan de leden der Kamer is thans rondgedeeld een algemeene staat van vergelijking tusschen de raming van 's Rijks inkomsten over het dienstjaar 1840 en de opbrengst der Rijks inkomsten over de vier laatste maanden van 1839, met bijvoeging van de ontvangsten over de acht eerste maanden des jaars 1840. Daaruit blijkt, onder anderen, dat de werkelijke opbrengst, gedurende dat tijdstip, beloopen heeft f 52,449,649,39½, en dat die geraamd waren op f 51,776,484,93, zoodat de werkelijke opbrengst de raming heeft overtroffen met f 673,164,46½.

Er is, gedurende dat tijdstip, werkelijk ontvangen: grondbelasting f 8,781,582,58; personeel f 4,880,000; patenten f 1,027,600 inkomende en uitgaande regten f 4,037,700,37; accijnsen: suiker f 53,464,90½; wijn f 1,029,580,22½; binnenlandsch gedisteleerd f 3,702,546,65; buitenl. gedist. f 266,734,63; geslagt f 1,731,144,73; zout f 1,426,917,94½; zeep f 871,166,76½; bieren en azijnen f 319,390,65; turf f 1,106,042,70½; steenkolen f 516,721,72; gemaal f 2,910,708,29½; tien per cent collectief zegel en vervoerbiljetten f 1,477,269,86; indirecte belastingen f 7,269,872,24 regt van waarborg op gouden en zilveren werken f 165,345,34; posterijen f 1,429,059,99; loterijen f 496,369,56½; jagt en visscherij f 112,060,32; inkomsten der domeinen van Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, overgedragen bij de wet van 25 Mei 1816, f 190,000; verkoopingen, verschillende ontvangsten f 511,700,34; overschot der middelen over 1837 f 861,027,40; aanvulling uit hetgene reeds gebleken is, dat de opbrengst der middelen over 1838 meerder heeft bedragen dan die is geraamd f 800,000; opbrengst van het kapitaal van f 6,000,000 werkelijke schuld à 5 per cent, volgens de wet van 30 December 1839, f 5,926,284,01½, te zamen, zoo als hier boven is opgegeven f 52,449,649,39½.

Meer dan de raming hebben opgebragt: de inkomende en uitgaande regten f 1,876,690,57; wijn f 29,580,12½; geslagt f 168,614,73; zout f 114,417,44½; zeep f 83,665,76½; turf f 55,942,70½; steenkolen f 44,224,72; vervoerbiljetten f 2,442,81; indirecte belastingen f 411,934,77½; regt van waarborg op gouden en zilveren werken f 25,345,34, loterijen f 36,369,56½, en jagt en visscherij f 17,060,32.

Minder dan de raming hebben opgebragt: suiker f 196,545,09½; binnenlandsch gedisteleerd f 47,453,35; buitenlandsch gedisteleerd f 45,765,37; bieren azijnen f 21,839,34½; gemaal f 89,291,70½; collectief zegel f 2,498,45; indirecte belastingen f 17,562,53½, en

verlies op de geldleening ƒ 73,715,98½. Er is derhalve meerder ontvangen ƒ 756,170,53½ en minder ontvangen ƒ 83,005,07, zoodat het meerdere het mindere heeft overtroffen met ƒ 673,165,46½.

De Londensche bladen van den 7den November vermelden, dat de admiraliteit eene stoomboot heeft afgezonden, om aan de onderscheidene rijks- scheepstimmerwerven te Woolwich, Plymouth, Portsmouth, Pembroke, Chatham en Sheerness bevelen over te brengen, tot het met kracht voortzetten van den arbeid aan al de op stapel staande oorlogschepen, en het daartoe aannemen van een grooter aantal werklieden. Bij die gelegenheid doet men eene opgave van de oorlogsschepen, die binnen een niet zeer lang tijdsverloop op die werven in gereedheid zouden kunnen worden gebragt, om zee te bouwen. Het blijkt daaruit, dat tot die bodems 5 linieschepen van tusschen de 110 en 120 stukken, 17 linieschepen van 70 tot 90 stukken, 33 fregatten, korvetten en kleinere oorlogsvaartuigen, waarvan het minste 8 stukken voeren zal, alsmede 6 stoomschepen, behooren.

REGTSZAKEN.

Aanhaling van goederen op de grenzen, en mishandeling van beambten.

(Vervolg en slot van No. 134.)

De verdediging van den beschuldigden werd in de zitting van den 2den October voorgedragen door Mr. Ph. van den Broecke, welke sustineerde, dat de Lille in zijn regt was, dat de commiesen geen regt hadden om naar patent te vragen; dat zij tot de aanhaling geen regt hadden, dat zij dus niet in de uitoefening hunner functien waren, niet *volgens* de wet, maar tegen de wet gehandeld hadden, en dat dus de Lille het regt had van wederstand. Ter adstructie dier redenering beriep men zich daarop, dat bij artikel 32 der wet van 21 Mei 1839 op het Patent werd verwezen naar art. 34, alwaar onder de personen, aan wien men verpligt was patent te vertoonen, geene commiesen werden opgeteld; dat bovendien aan geen Belg patent werd gegeven, ofschoon bij regtens deel maakte van het koningrijk der Nederlanden, en dus geen *vreemd* koopman was; en dat diensvolgens de bepaling van art. 7 der wet van 16 Junij 1832 niet op hem kon toegepast worden, en de in § 15 vermelde maatregel van aanhouding tegen hem niet vermogt gebezigd te zijn geworden; dat de Lille overigens vreemd was aan de verwonding van Jansen, en dus behoorde vrijgesproken te worden. De aanhaling van het arrest van den Hoogen Raad in de zaak van van Putten en het te dien tijde gepleite voor dit Hooge Collegie, werd tot verdere ondersteuning der regtsmiddelen aangevoerd. — Van wege den reeds langen duur der zitting, werd de verdere behandeling der zaak bepaald op den volgenden dag, als wanneer de Advokaat-Generaal heeft geantwoord; dat de handelingen en gedragingen der commiesen ten onregte waren gegispt; dat er niet alleen moest beslist worden op het Procesverbaal, noch geoordeeld of hetzelve al of niet overdreven was; want dat daarop geen regt werd gesproken, maar alleen op hetgeen uit de verklaringen der getuigen ter zitting was gebleken. Na het verband der daadzaken hersteld te hebben, en derzelver onsplitsbaarheid te hebben betoogd, als gevolgen van een bepaald plan om de goederen meester te worden, heeft de Advokaat-Generaal betoogd, dat de commiesen geenszins verkeerden *in facto illicito*, maar werkelijk tot het vragen naar het patent en de aanhouding der goederen geregtigd waren, en na eene breedvoerige vergelijking en uiteenzetting der regtsgronden, ook met het oog op het arrest van den Hoogen Raad van van Putten en Graaf, en in zake Schouten, aangetoond, dat de toen gehuldigde beginselen dezelfde waren, reeds door Carnot geconsigneerd in zijne aanteekeningen op het *Code Penal*, in nota 5 *seq* op artikel 209. Ten opzigte van het vraagpunt, of de commiesen regt hadden om de aanhaling te doen, deed Z. E. G. A. opmerken, dat de handelende personen waren commiesen van de liniedienst, en wel daar ter plaatse gestationeerd; dat artikel 7 der wet op het Patent van 16 Junij 1832, maatregelen aanwijst tegen *vreemde* kooplieden; dat zoo al art. 32 der wet van 21 Mei 1839 eene verpligting van het vertoonen aan zekere ambtenaren oplegt, aangewezen bij art. 34, dit blijkbaar handelt van ambtenaren, in staat om op de registers met een oogopslag de erreuren te ontdekken, en alleen ziet op plaatselijke en bekende patentpligtigen; en dat zelfs het slot van art. 34 ook alle ambtenaren der administratie bevoegd verklaart om het vertoonen van Patent te vragen. Dat bij artikel 32 § 2 aan *vreemde* kooplieden en reizenden de verpligting wordt opgelegd, om, onder aanhouding hunner goederen, ten allen tijde hun Patent met zich te voeren; en dat de kennis opzigtens niet wordt gemaakt, uitzondering waarvan datzelfde artikel 21 in verband met artikel 34 spreekt. Dat bij de algemeene wet van 26 Aug. 1822, bij de artikelen 63, 131, 133 en zoovele anderen, aan de ambtenaren der administratie dat toezigt wordt aanbevolen, en art. 311 *juncto* 194 zegt, wie die ambtenaren zijn. Dat bovendien bij de Kon. Besluiten van 15 October, 28 October, 2 November en 20 November 1830 de Belgen met *vreemden* worden gelijkgesteld, en de uitvoer van granen bepaald verboden, en aan de commiesen van de liniedienst bepaaldelijk wordt gelast, daartegen te waken; dat dus de commiesen in hun regt waren. Mr. Sifflé heeft daarop andermaal het stelsel der verdediging ontwikkeld, en gepoogd aan te toonen dat de commiesen *in facto illicito* verkeerden, dat dus de wederstand wettig was. — Bij arrest van den 5 October 1840 heeft het Hof den beschuldigde de Lillé *niet* schuldig verklaard aan het moedwillig toebrengen van slagen (zie de qualificatie in het arrest van beschuldiging hierboven) maar schuldig aan het wanbedrijf van *rebellie* tegen tolbeambten, werkzaam zijnde in de waarneming hunner functien, gepleegd door ten minsten drie personen, doch zonder wapenen. Onder de opmerkelijke overwegingen behoort de volgende: Overw. dat de eerste beschuldigde dan ook de commiesen aanvankelijk als zoodanig gekend en erkend heeft; dat de beschuldigde mitsdien wist, dat hij, die tot de ingezetenen der toen in opstand zijnde gewesten behoorde, rijks-ambtenaren op het grondgebied der Noordelijke Provincien voor zich had; dat, gelijk het geenen ingezeten vrij staat, om zoodra hij met de qualiteit van eenen ambtenaar bekend is, zich-zelven tot beoordeelaar over de regtmatigheid diens handelingen op te werpen, en zich, onder dit voorwendsel, geweldig daartegen te verzetten, maar hij zulks ter beoordeeling der daartoe bevoegde magt moet laten, dit *in casu* nog veel minder kon vrijstaan aan iemand, die geen ingezeten was, maar die destijds, zoo niet regtens, althans zeer zeker facto, en ten aanzien der linie als vreemdeling te beschouwen was. — De Lillé is veroordeeld diensvolgens tot een jaar correctionele gevangenisstraf. — Op den 30 October heeft het Hof zijne afwezig geblevene medebeschuldigden *weerspannig aan de wet* verklaard; met veroordeeling in de kosten. — Naar men verneemt heeft de veroordeelde zich niet in cassatie voorzien, maar gratie gevraagd.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (10 *November*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 50⅝, drie zest.; dito 5 pCt. 97⅛; Kansb. 22 een zest.; Syndik. 4½ pCt. 87⅞; dito 3½ pCt. 72¾; Handelm. 160⅝, 161½; O. Indie 94, 93^15/16; Ardoins 85 £ 20¼, ⅜; dito coupon 15¼, 5/16; Passieve 5⅝; Fr. uitgest. 5⅞; oude Russen 103½, ⅝; Columb. 16⅝, ¾.

BIJ TOEVAL TE KOOP.

Eene extra goede WEENER FLUIT (van KOCH). Iemand hierop reflecteerende adressere zich onder de Letters A. Z. bij de Uitgevers dezer.

182ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

De Wed. F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, alleen gekwalificeerde Kollectrice der Koninklijke Nederlandsche Loterij te *Breda*, heeft, ten Kantore van BROESE & COMP., verkrijgbaar gesteld: HEELE en GEDEELTEN van LOTEN in *Huur en Koop*, volgens onderstaande *Prijs-Courant*.

EERSTE KLASSE.

Waarvan de Trekking begint op Maandag 30. *November* 1840.

TE 'S HAGE.

HUUR. 1e Klasse.		KOOP.	
Heel Lot	ƒ 4,00.	Heel Lot	ƒ 69,00.
Half Lot	– 2,00.	Half Lot	– 34,50.
Vijfde Lot	– 0,80.	Vijfde Lot	– 13,80.
Tiende Lot	– 0,40.	Tiende Lot	– 6,90.
		Twintigste Lot	– 3,45.

‚ Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn de volgende NIEUWE ALMANAKKEN voorhanden:

ALMANACH DE GOTHA, pour l'année 1841, met de veelgelijkende Portretten van Frederik Willem IV Koning, Elisabeth Koningin van Pruissen, Christiaan VIII, Koning van Denemarken, Maria Christina, gewezen Koningin-regentes, Isabella II Koningin van Spanje, Willem, Prins *van Oranje*, Sophia, Prinses *van Oranje*, Maximiliaan, Hertog van Leuchtenberg, Mehemed-*Ali*. . . . ƒ 2,30.

AURORA, voor het jaar 1841, uitgegeven door Mr. J. I. D. NEPVEU, opgedragen aan H. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje*, hetzelve is verrijkt met acht uitmuntende Staalgravuren, en kan zich op de bijdragen der voornaamste tegenwoordige Dichters beroemen. . . . . ƒ 4,90.

ALMANAK VOOR HET SCHOONE EN GOEDE, voor het jaar 1841, met vijf schoone Staalplaten; het geheel voldoet volkomen aan de verwachting en doet niet voor vroegere jaargangen onder. ƒ 1,80.

JUVENTA, voor het jaar 1841, Almanak voor Jongelieden van beiderlei kunne, in klein 8°., met nette plaatjes, alles is volkomen met deszelfs titel in overeenstemming. . . . . . ƒ 2,20.

ALMANAK VOOR HOLLANDSCHE BLIJGEESTIGEN, voor het jaar 1841, met platen, elfde jaargang, genoeg bekend dan dat het Jaarboekje iets tot aanbeveling behoeft. . . . . . . ƒ 0,60.

NEDERLANDSCHE VOLKS-ALMANAK, voor het jaar 1841, tiende jaar, met fraaije steendrukplaatjes. . . . . ƒ 0,75.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.